

پژوهشکده‌ی آمار

جمهوری اسلامی ایران

مرکز آمار ایران

پژوهشکده‌ی آمار

بررسی امکانات و تسهیلات خانوارها در سال

۱۳۹۰ در مقایسه با سال ۱۳۸۵

بررسی امکانات و تسهیلات خانوارها در سال ۱۳۹۰ در مقایسه با سال ۱۳۸۵

همکاران طرح
شکوفه قصوری
نصیبه خیراله‌زاده
هانیه سادات میروهابی
آسیه عباسی

پژوهش‌گدهی آمار

گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی

زمستان ۹۲

به نام خداوند جان و خرد

پیش‌گفتار

سرشماری‌های عمومی نفوس و مسکن یکی از عمده‌ترین راه‌های شناخت ویژگی‌های اقتصادی و اجتماعی کشورها در راستای برنامه‌ریزی، نظارت و تصمیم‌گیری است. در ایران نیز از سال ۱۳۳۵ تا سال ۱۳۸۵ هر ده سال یک‌بار و پس از آن هر ۵ سال یکبار سرشماری به اجرا درآمده است. اولین سرشماری پس از یک دوره ۵ ساله در سال ۱۳۹۰ اجرا شد.

با توجه به اینکه در سرشمای‌ها، جمعیت به عنوان محور و هدف توسعه، از ابعاد مختلف مورد توجه و بررسی قرار می‌گیرد و اطلاعات مربوط به آن به تفصیل گردآوری می‌شود، لذا از منابع بسیار غنی در شناخت ویژگی‌های جمعیتی کشور محسوب می‌شوند. نتایج حاصل از سرشماری شامل تعیین تعداد دقیق جمعیت در هر یک از واحدهای جغرافیایی (بلوک، آبادی، دهستان، شهر، بخش، شهرستان، استان و کشور) شناخت ویژگی‌های گوناگون جمعیت و خانوارهای کشور و نیز مشخصات مسکن آن‌ها، امکان تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی بهتر در زمینه‌های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور را فراهم می‌آورد.

این پروژه به طور ویژه به بررسی وسایل و امکانات و تسهیلات مورد استفاده (اتومبیل شخصی، گاز لوله کشی و ...)، عمده‌ترین منبع سوخت و آب مصرفی، نحوه تصرف واحد مسکونی، تعداد اتاق در اختیار، زیر بنا و سال اتمام بنای محل سکونت و در یک کلام بررسی میزان و چگونگی توزیع امکانات رفاهی خانوارها در مناطق شهری و روستایی سال ۱۳۹۰ و مقایسه این اطلاعات با اطلاعات مشابه در سال ۱۳۸۵ پرداخته است. این پروژه با حمایت‌های مالی و فنی صندوق جمعیت سازمان ملل متحد (UNFPA) و با همکاری مرکز آمار ایران و پژوهشکده آمار به اجرا درآمده است.

همکاران این طرح پژوهشی خانم‌ها شکوفه قصوری، نصیبه خیراله زاده، هانیه سادات میروهابی و آسیه عباسی بوده‌اند که بدین وسیله صمیمانه از زحمات و تلاش‌های ارزشمند ایشان تشکر و قدردانی می‌شود.

گروه پژوهشی آمارهای اقتصادی

پژوهشکده‌ی آمار

فهرست

- فصل اول: کلیات ۱
- ۱-۱- مقدمه ۱
- ۲-۱- تاریخچه ۲
- ۳-۱- تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این مطالعه ۳
- ۱-۳-۱- عمده‌ترین سوخت مصرفی خانوار ۳
- ۲-۳-۱- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی خانوار ۳
- ۳-۳-۱- نوع محل سکونت خانوار ۳
- ۴-۳-۱- نحوه تصرف محل سکونت خانوار ۳
- ۵-۳-۱- اتاق ۴
- ۶-۳-۱- واحد مسکونی ۵
- ۷-۳-۱- تسهیلات محل سکونت ۵
- ۸-۳-۱- سطح زیربنای واحد مسکونی ۶
- ۹-۳-۱- نوع اسکلت بنای واحد مسکونی ۶
- ۱۰-۳-۱- مصالح عمده به کار رفته در بنای واحد مسکونی ۷
- ۱۱-۳-۱- سال اتمام بنای واحد مسکونی ۸
- ۱۲-۳-۱- محل دفع پساب (فاضلاب) واحد مسکونی ۸
- ۴-۱- نگاهی کلی به سایر کشورها ۸

فصل دوم: بررسی تسهیلات و امکانات خانوار در سال ۹۰ و مقایسه آن با سال ۱۳۸۵ ۱۱

۱-۲- مقدمه ۱۱

۲-۲- وسایل و امکانات و تسهیلات مورد استفاده خانوار (اتومبیل شخصی، گاز لوله‌کشی و ...). ۱۲

۳-۲- عمده‌ترین منبع سوخت و آب مصرفی خانوار ۴۲

۴-۲- نحوه تصرف واحد مسکونی ۹۲

۵-۲- تعداد اتاق در اختیار خانوار ۱۳۱

۶-۲- زیربنا و سال اتمام بنای محل سکونت ۱۴۴

فصل سوم: نتیجه‌گیری ۱۸۱

۱-۳- مقدمه ۱۸۱

۲-۳- بررسی میزان و چگونگی توزیع امکانات رفاهی خانوارها در مناطق شهری و روستایی در سال ۱۳۸۵ و

۱۳۹۰ ۱۸۱

مرجع‌ها ۱۸۵

فهرست جدول‌ها

- جدول ۱-۱- درصد دسترسی خانوارها به آب آشامیدنی سالم و فاضلاب به تفکیک کشورها ۹
- جدول ۱-۲- وسایل و امکانات مورد استفاده خانوار در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۲
- جدول ۲-۲- وسایل و امکانات مورد استفاده خانوار در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳
- جدول ۳-۲- وسایل و امکانات مورد استفاده خانوار در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴
- جدول ۴-۲- برخورداری خانوار از برخی وسایل و امکانات برحسب استان در سطح کل: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۷
- جدول ۵-۲- برخورداری خانوار از برخی وسایل و امکانات برحسب استان در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۹
- جدول ۶-۲- برخورداری خانوار از برخی وسایل و امکانات برحسب استان در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۲۱
- جدول ۷-۲- تسهیلات مورد استفاده خانوار برحسب سطح سواد سرپرست خانوار در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۲۴
- جدول ۸-۲- تسهیلات مورد استفاده خانوار برحسب سطح سواد سرپرست خانوار (مرد) در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۲۶
- جدول ۹-۲- تسهیلات مورد استفاده خانوار برحسب سطح سواد سرپرست خانوار (زن) در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۲۸
- جدول ۱۰-۲- تسهیلات مورد استفاده خانوار برحسب سطح سواد سرپرست خانوار در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۳۰
- جدول ۱۱-۲- تسهیلات مورد استفاده خانوار برحسب سطح سواد سرپرست خانوار (مرد) در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۳۲
- جدول ۱۲-۲- تسهیلات مورد استفاده خانوار برحسب سطح سواد سرپرست خانوار (زن) در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۳۴
- جدول ۱۳-۲- تسهیلات مورد استفاده خانوار برحسب سطح سواد سرپرست خانوار در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۳۶

- جدول ۱۴-۲- تسهیلات مورد استفاده خانوار برحسب سطح سواد سرپرست خانوار (مرد) در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۳۸
- جدول ۱۵-۲- تسهیلات مورد استفاده خانوار برحسب سطح سواد سرپرست خانوار (زن) در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۰
- جدول ۱۶-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای تهیه آب گرم در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۲
- جدول ۱۷-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای تهیه آب گرم برحسب استان در سطح کل: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۴
- جدول ۱۸-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای تهیه آب گرم در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۶
- جدول ۱۹-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای تهیه آب گرم در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۷
- جدول ۲۰-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای ایجاد گرما در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۸
- جدول ۲۱-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای ایجاد گرما برحسب استان در سطح کل: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۹
- جدول ۲۲-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای ایجاد گرما در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۱
- جدول ۲۳-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای ایجاد گرما در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۲
- جدول ۲۴-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای پخت‌وپز در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۳
- جدول ۲۵-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای پخت‌وپز برحسب استان در سطح کل: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۴
- جدول ۲۶-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای پخت‌وپز در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۶
- جدول ۲۷-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای پخت‌وپز در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۷
- جدول ۲۸-۲- سوخت مصرفی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی برای تهیه آب گرم در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۸
- جدول ۲۹-۲- سوخت مصرفی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی برای تهیه آب گرم در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۶۰

- جدول ۲-۳۰- سوخت مصرفی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی برای تهیه آب گرم در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۶۲
- جدول ۲-۳۱- سوخت مصرفی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی برای ایجاد گرما در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۶۴
- جدول ۲-۳۲- سوخت مصرفی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی برای ایجاد گرما در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۶۶
- جدول ۲-۳۳- سوخت مصرفی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی برای ایجاد گرما در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۶۸
- جدول ۲-۳۴- سوخت مصرفی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی برای پخت‌وپز در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۷۰
- جدول ۲-۳۵- سوخت مصرفی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی برای پخت‌وپز در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۷۲
- جدول ۲-۳۶- سوخت مصرفی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی برای پخت‌وپز در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۷۴
- جدول ۲-۳۷- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای آشامیدن در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۷۶
- جدول ۲-۳۸- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای آشامیدن در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۷۸
- جدول ۲-۳۹- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای آشامیدن در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۰
- جدول ۲-۴۰- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای آشامیدن در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۱
- جدول ۲-۴۱- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای پخت‌وپز در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۲
- جدول ۲-۴۲- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای پخت‌وپز در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۳
- جدول ۲-۴۳- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای پخت‌وپز در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۵
- جدول ۲-۴۴- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای پخت‌وپز در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۶
- جدول ۲-۴۵- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای سایر مصارف در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۷
- جدول ۲-۴۶- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای سایر مصارف در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۸
- جدول ۲-۴۷- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای سایر مصارف در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۰

- جدول ۲-۴۸- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای سایر مصارف در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۱
- جدول ۲-۴۹- نحوه تصرف واحد مسکونی خانوارها در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۲
- جدول ۲-۵۰- درصد خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۳
- جدول ۲-۵۱- نحوه تصرف واحد مسکونی خانوارها در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۵
- جدول ۲-۵۲- درصد خانوارهای شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۶
- جدول ۲-۵۳- نحوه تصرف واحد مسکونی خانوارها در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۸
- جدول ۲-۵۴- درصد خانوارهای روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۹
- جدول ۲-۵۵- خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و مساحت زیربنای واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۰۱
- جدول ۲-۵۶- خانوارهای مناطق شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و مساحت زیربنای واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۰۳
- جدول ۲-۵۷- خانوارهای مناطق روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و مساحت زیربنای واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۰۵
- جدول ۲-۵۸- خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۰۷
- جدول ۲-۵۹- خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (مرد): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۰۹
- جدول ۲-۶۰- خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۱۱
- جدول ۲-۶۱- خانوارهای شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۱۳
- جدول ۲-۶۲- خانوارهای شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (مرد): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۱۵
- جدول ۲-۶۳- خانوارهای شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۱۷
- جدول ۲-۶۴- خانوارهای روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۱۹

- جدول ۲-۶۵- خانوارهای روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (مرد): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۲۱
- جدول ۲-۶۶- خانوارهای روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۲۳
- جدول ۲-۶۷- خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سطح سواد سرپرست خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۲۶
- جدول ۲-۶۸- خانوارهای شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سطح سواد سرپرست خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۲۸
- جدول ۲-۶۹- خانوارهای روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سطح سواد سرپرست خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳۰
- جدول ۲-۷۰- درصد خانوارهای کل کشور برحسب تعداد اتاق و تعداد افراد در خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳۲
- جدول ۲-۷۱- درصد خانوارها برحسب تعداد اتاق در محل سکونت خانوار برحسب کل استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳۴
- جدول ۲-۷۲- درصد خانوارهای شهری برحسب تعداد اتاق و تعداد افراد در خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳۶
- جدول ۲-۷۳- درصد خانوارها برحسب تعداد اتاق در محل سکونت خانوار در مناطق شهری استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳۸
- جدول ۲-۷۴- درصد خانوارهای روستایی برحسب تعداد اتاق و تعداد افراد در خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴۰
- جدول ۲-۷۵- درصد خانوارها برحسب تعداد اتاق در محل سکونت خانوار در مناطق روستایی استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴۲
- جدول ۲-۷۶- درصد خانوارهای کل کشور برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴۴
- جدول ۲-۷۷- درصد خانوارهای شهری برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴۵
- جدول ۲-۷۸- درصد خانوارهای روستایی برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴۶
- جدول ۲-۷۹- درصد خانوارهای کل کشور برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴۷
- جدول ۲-۸۰- درصد خانوارهای شهری برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۵۰
- جدول ۲-۸۱- درصد خانوارهای روستایی برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۵۳

جدول ۲-۸۲- درصد خانوارهای کل کشور برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و سطح سواد سرپرست خانوار:
 ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۵۶

جدول ۲-۸۳- درصد خانوارهای شهری برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و سطح سواد سرپرست خانوار:
 ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۵۸

جدول ۲-۸۴- درصد خانوارهای روستایی برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و سطح سواد سرپرست خانوار:
 ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۶۰

جدول ۲-۸۵- خانوارهای کل کشور برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و تعداد افراد خانوار: ۱۳۸۵ و
 ۱۳۹۰ ۱۶۲

جدول ۲-۸۶- خانوارهای شهری برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و تعداد افراد خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰.....
 ۱۶۴

جدول ۲-۸۷- خانوارهای روستایی برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و تعداد افراد خانوار: ۱۳۸۵ و
 ۱۳۹۰ ۱۶۶

جدول ۲-۸۸- خانوارهای کل کشور برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و نحوه تصرف محل سکونت: ۱۳۸۵ و
 ۱۳۹۰ ۱۶۸

جدول ۲-۸۹- خانوارهای شهری برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و نحوه تصرف محل سکونت: ۱۳۸۵ و
 ۱۳۹۰ ۱۷۰

جدول ۲-۹۰- خانوارهای روستایی برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و نحوه تصرف محل سکونت: ۱۳۸۵ و
 ۱۳۹۰ ۱۷۲

جدول ۲-۹۱- خانوارهای کل کشور برحسب مساحت سال اتمام بنای واحد مسکونی و نحوه تصرف محل سکونت:
 ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۷۴

جدول ۲-۹۲- خانوارهای شهری برحسب مساحت سال اتمام بنای واحد مسکونی و نحوه تصرف محل سکونت:
 ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۷۶

جدول ۲-۹۳- خانوارهای روستایی برحسب مساحت سال اتمام بنای واحد مسکونی و نحوه تصرف محل سکونت:
 ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۷۸

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۲- درصد خانوار در کل کشور برحسب وسایل و امکانات: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳
- نمودار ۲-۲- درصد خانوار در مناطق شهری برحسب وسایل و امکانات: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳
- نمودار ۳-۲- درصد خانوار در مناطق روستایی برحسب وسایل و امکانات: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴
- نمودار ۴-۲- برخورداری خانوار از برخی وسایل و امکانات برحسب استان در سطح کل: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۸
- نمودار ۵-۲- برخورداری خانوار از برخی وسایل و امکانات برحسب استان در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۲۰
- نمودار ۶-۲- برخورداری خانوار از برخی وسایل و امکانات برحسب استان در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۲۲
- نمودار ۷-۲- درصد خانوارهای کل کشور برحسب امکانات، سواد و جنسیت (مرد و زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۲۵
- نمودار ۸-۲- درصد خانوارهای کل کشور برحسب امکانات، سواد و جنسیت (مرد): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۲۷
- نمودار ۹-۲- درصد خانوارهای کل کشور برحسب امکانات، سواد و جنسیت (زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۲۹
- نمودار ۱۰-۲- درصد خانوارهای مناطق شهری برحسب امکانات، سواد و جنسیت (مرد و زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۳۱
- نمودار ۱۱-۲- درصد خانوارهای مناطق شهری برحسب امکانات، سواد و جنسیت (مرد): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۳۳
- نمودار ۱۲-۲- درصد خانوارهای مناطق شهری برحسب امکانات، سواد و جنسیت (زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۳۵
- نمودار ۱۳-۲- درصد خانوارهای مناطق روستایی برحسب امکانات، سواد و جنسیت (مرد و زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۳۷
- نمودار ۱۴-۲- درصد خانوارهای مناطق روستایی برحسب امکانات، سواد و جنسیت (مرد): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۳۹
- نمودار ۱۵-۲- درصد خانوارهای مناطق روستایی برحسب امکانات، سواد و جنسیت (زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۱
- نمودار ۱۶-۲- درصد خانوارهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی در کل کشور برای تهیه آب گرم: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۲
- نمودار ۱۷-۲- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای تهیه آب گرم برحسب استان در سطح کل: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۵

- نمودار ۲-۱۸- درصد خانوارهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی در مناطق شهری برای تهیه آب گرم: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۶
- نمودار ۲-۱۹- درصد خانوارهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی در مناطق روستایی برای تهیه آب گرم: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۷
- نمودار ۲-۲۰- درصد خانوارهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی در کل کشور برای ایجاد گرما: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۴۸
- نمودار ۲-۲۱- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای ایجاد گرما برحسب استان در سطح کل: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۰
- نمودار ۲-۲۲- درصد خانوارهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی در مناطق شهری برای ایجاد گرما: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۱
- نمودار ۲-۲۳- درصد خانوارهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی در مناطق روستایی برای تهیه آب گرم: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۲
- نمودار ۲-۲۴- درصد خانوارهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی در کل کشور برای پخت‌وپز: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۳
- نمودار ۲-۲۵- سهم مصرف حامل‌های مختلف انرژی برای پخت‌وپز برحسب استان در سطح کل: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۵
- نمودار ۲-۲۶- درصد خانوارهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی در مناطق شهری برای پخت‌وپز: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۶
- نمودار ۲-۲۷- درصد خانوارهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی در مناطق روستایی برای پخت‌وپز: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۷
- نمودار ۲-۲۸- درصد خانوارهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی برای تهیه آب گرم در کل کشور برحسب نحوه تصرف: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۵۹
- نمودار ۲-۲۹- درصد خانوارهای شهری مصرف‌کننده حامل‌های انرژی برای تهیه آب گرم برحسب نحوه تصرف: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۶۱
- نمودار ۲-۳۰- درصد خانوارهای روستایی مصرف‌کننده حامل‌های انرژی برای تهیه آب گرم برحسب نحوه تصرف: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۶۳
- نمودار ۲-۳۱- درصد خانوارهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی برای ایجاد گرما در کل کشور برحسب نحوه تصرف: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۶۵
- نمودار ۲-۳۲- درصد خانوارهای شهری مصرف‌کننده حامل‌های انرژی برای ایجاد گرما برحسب نحوه تصرف: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۶۷

- نمودار ۲-۳۳- درصد خانوارهای روستایی مصرف‌کننده حامل‌های انرژی برای ایجاد گرما برحسب نحوه تصرف: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۶۹
- نمودار ۲-۳۴- درصد خانوارهای مصرف‌کننده حامل‌های انرژی برای پخت‌وپز در کل کشور برحسب نحوه تصرف: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۷۱
- نمودار ۲-۳۵- درصد خانوارهای شهری مصرف‌کننده حامل‌های انرژی برای پخت‌وپز برحسب نحوه تصرف: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۷۳
- نمودار ۲-۳۶- درصد خانوارهای روستایی مصرف‌کننده حامل‌های انرژی برای پخت‌وپز برحسب نحوه تصرف: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۷۵
- نمودار ۲-۳۷- درصد منبع تأمین آب مصرفی برای آشامیدن در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۷۶
- نمودار ۲-۳۸- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای آشامیدن در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۷۹
- نمودار ۲-۳۹- درصد منبع تأمین آب مصرفی برای آشامیدن در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۰
- نمودار ۲-۴۰- درصد منبع تأمین آب مصرفی برای آشامیدن در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۱
- نمودار ۲-۴۱- درصد منبع تأمین آب مصرفی برای پخت‌وپز در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۲
- نمودار ۲-۴۲- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای پخت‌وپز در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۴
- نمودار ۲-۴۳- درصد منبع تأمین آب مصرفی برای پخت‌وپز در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۵
- نمودار ۲-۴۴- درصد منبع تأمین آب مصرفی برای پخت‌وپز در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۶
- نمودار ۲-۴۵- درصد منبع تأمین آب مصرفی برای سایر مصارف در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۷
- نمودار ۲-۴۶- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی برای سایر مصارف در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۸۹
- نمودار ۲-۴۷- درصد منبع تأمین آب مصرفی برای سایر مصارف در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۰
- نمودار ۲-۴۸- درصد منبع تأمین آب مصرفی برای سایر مصارف در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۱
- نمودار ۲-۴۹- درصد خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۲
- نمودار ۲-۵۰- درصد خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۴

- نمودار ۲-۵۱- درصد خانوارهای شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۵
- نمودار ۲-۵۲- درصد خانوارهای شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۷
- نمودار ۲-۵۳- درصد خانوارهای روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۹۸
- نمودار ۲-۵۴- درصد خانوارهای روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۰۰
- نمودار ۲-۵۵- درصد خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و مساحت زیربنای واحد: ۱۰۲ مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۰۲
- نمودار ۲-۵۶- درصد خانوارهای شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و مساحت زیربنای واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۰۴
- نمودار ۲-۵۷- درصد خانوارهای ۱۰۸ روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و مساحت زیربنای واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۰۶
- نمودار ۲-۵۸- درصد خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (مرد و زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۰۸
- نمودار ۲-۵۹- درصد خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (مرد): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۱۰
- نمودار ۲-۶۰- درصد خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۱۲
- نمودار ۲-۶۱- درصد خانوارهای شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (مرد و زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۱۴
- نمودار ۲-۶۲- درصد خانوارهای شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (مرد): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۱۶
- نمودار ۲-۶۳- درصد خانوارهای شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۱۸
- نمودار ۲-۶۴- درصد خانوارهای روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (مرد و زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۲۰

- نمودار ۲-۶۵- درصد خانوارهای روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (مرد): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۲۲
- نمودار ۲-۶۶- درصد خانوارهای روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سن سرپرست خانوار (زن): ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۲۴
- نمودار ۲-۶۷- درصد خانوارهای کل کشور برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سطح سواد سرپرست خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۲۷
- نمودار ۲-۶۸- درصد خانوارهای شهری برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سطح سواد سرپرست خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۲۹
- نمودار ۲-۶۹- درصد خانوارهای روستایی برحسب نحوه تصرف واحد مسکونی و سطح سواد سرپرست خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳۱
- نمودار ۲-۷۰- درصد خانوارهای کل کشور برحسب تعداد اتاق و تعداد افراد در خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳۳
- نمودار ۲-۷۱- درصد خانوارها برحسب تعداد اتاق در محل سکونت خانوار برحسب کل استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳۵
- نمودار ۲-۷۲- درصد خانوارهای شهری برحسب تعداد اتاق و تعداد افراد در خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳۷
- نمودار ۲-۷۳- درصد خانوارها برحسب تعداد اتاق در محل سکونت خانوار در مناطق شهری استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۳۹
- نمودار ۲-۷۴- درصد خانوارهای روستایی برحسب تعداد اتاق و تعداد افراد در خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴۱
- نمودار ۲-۷۵- درصد خانوارها برحسب تعداد اتاق در محل سکونت خانوار در مناطق روستایی استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴۳
- نمودار ۲-۷۶- درصد خانوارهای کل کشور برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴۴
- نمودار ۲-۷۷- درصد خانوارهای شهری برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴۵
- نمودار ۲-۷۸- درصد خانوارهای روستایی برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴۶
- نمودار ۲-۷۹- درصد خانوارهای کل کشور برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۴۸
- نمودار ۲-۸۰- درصد خانوارهای شهری برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۵۱
- نمودار ۲-۸۱- درصد خانوارهای روستایی برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و استان: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۵۴

نمودار ۲-۸۲- درصد خانوارهای کل کشور برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و سطح سواد سرپرست خانوار:
 ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۵۷

نمودار ۲-۸۳- درصد خانوارهای شهری برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و سطح سواد سرپرست خانوار:
 ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۵۹

نمودار ۲-۸۴- درصد خانوارهای روستایی برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و سطح سواد سرپرست خانوار:
 ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۶۱

نمودار ۲-۸۵- خانوارهای کل کشور برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و تعداد افراد خانوار: ۱۳۸۵ و
 ۱۳۹۰ ۱۶۳

نمودار ۲-۸۶- خانوارهای شهری برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و تعداد افراد خانوار: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۶۵

نمودار ۲-۸۷- خانوارهای روستایی برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و تعداد افراد خانوار: ۱۳۸۵ و
 ۱۳۹۰ ۱۶۷

نمودار ۲-۸۸- خانوارهای کل کشور برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و نحوه تصرف محل سکونت: ۱۳۸۵ و
 ۱۳۹۰ ۱۶۹

نمودار ۲-۸۹- خانوارهای شهری برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و نحوه تصرف محل سکونت: ۱۳۸۵ و
 ۱۳۹۰ ۱۷۱

نمودار ۲-۹۰- خانوارهای روستایی برحسب مساحت زیربنای واحد مسکونی و نحوه تصرف محل سکونت: ۱۳۸۵ و
 ۱۳۹۰ ۱۷۳

نمودار ۲-۹۱- خانوارهای کل کشور برحسب مساحت سال اتمام بنای واحد مسکونی و نحوه تصرف محل سکونت:
 ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۷۵

نمودار ۲-۹۲- خانوارهای شهری برحسب مساحت سال اتمام بنای واحد مسکونی و نحوه تصرف محل سکونت:
 ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۷۷

نمودار ۲-۹۳- خانوارهای روستایی برحسب مساحت سال اتمام بنای واحد مسکونی و نحوه تصرف محل سکونت:
 ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ ۱۷۹

فصل ۱

کلیات

۱-۱- مقدمه

اندازه‌گیری رفاه خانوارها در جوامع از طرق مختلفی امکان‌پذیر است و متناسب با اوضاع اقتصادی- اجتماعی جامعه انجام می‌شود. با این‌که درآمد و شاخص‌های مرتبط با درآمد همواره برای اندازه‌گیری رفاه به کار می‌رود ولی با توجه به تسهیلات و امکاناتی که یک خانوار در اختیار دارد نیز می‌توان رفاه او را اندازه‌گیری کرد. سرشماری عمومی نفوس و مسکن بهترین منبع داشتن اطلاعات تسهیلات و امکانات تمامی خانوارهاست. سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۹۰ اطلاعات جامعی از توزیع امکانات رفاهی به دست می‌دهد. شاخص‌هایی همچون لوازم و تسهیلات در اختیار خانوار، منابع سوخت و آب مصرفی خانوار، نحوه تصرف واحد مسکونی، تعداد اتاق در اختیار خانوار و زیربنای محل سکونت خانوار.

این اطلاعات به صورت کامل از سرشماری ۱۳۹۰ برای خانوارهای شهری و روستایی و به تفکیک استانی در اختیار است. ولی امکان بررسی و مقایسه تمامی این داده‌ها با اطلاعات سرشماری قبلی که در سال ۱۳۸۵ انجام شد وجود نداشته است. در سال ۱۳۸۵ فقط برای بخشی از خانوارها اطلاعات تکمیلی سرشماری مورد پرسش قرار گرفت و سرشماری همراه با نمونه‌گیری در آن سال انجام شد. البته نمونه‌ها به گونه‌ای انتخاب شده بودند که امکان تعمیم نتایج به کل جامعه وجود داشت و اطلاعات در اختیار از سال ۱۳۸۵ که به این طرح مربوط می‌شد، با اطلاعات مشابه سال ۱۳۹۰ مورد مقایسه قرار گرفت و به این ترتیب تغییر وضعیت رفاهی خانوارها در طول ۵ سال مورد بررسی قرار گرفت. برای اطلاعاتی از سال ۱۳۹۰ که مشابه آن در سال ۱۳۸۵ وجود نداشت تنها اوضاع کنونی مورد بررسی قرار گرفت. اطلاعاتی که در سال ۱۳۸۵ به صورت نمونه‌گیری جمع‌آوری شدند عبارتند از: خصوصیات از قبیل دوره و رشته‌ی تحصیلی، شغل و فعالیت اصلی محل کار افراد و ... و نیز مواردی شامل نوع سوخت و عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی خانوار، نحوه‌ی تصرف و مصالح عمده‌ی بنای واحد مسکونی و ... در مورد برخی خانوارها گردآوری شده است.

۲-۱- تاریخچه

اطلاعات مربوط به امکانات و تسهیلات خانوار از جمله مواردی است که در سرشماری عمومی نفوس و مسکن در بسیاری از دوره‌های سرشماری پرسیده و جمع‌آوری می‌شود. امکانات و تسهیلات خانوار شامل عمده‌ترین نوع سوخت مصرفی، عمده‌ترین منبع آب مصرفی، نوع محل سکونت، نحوه تصرف محل سکونت، تعداد اتاق، تعداد خانوار در یک واحد مسکونی، مساحت زیربنای محل سکونت، نوع اسکلت بنای واحد مسکونی خانوار، مصالح عمده به کار رفته در بنای واحد مسکونی، سال اتمام بنای واحد مسکونی و محل دفع پساب واحد مسکونی خانوار می‌شود. امکانات و تسهیلات خانوار در دو طرح از طرح‌های مرکز آمار از جمله طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری و روستایی و طرح ویژگی‌های اجتماعی و اقتصادی خانوار نیز پرسیده می‌شود.

طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوار، طرحی است که به روش نمونه‌گیری انجام می‌شود. نتایج آمارگیری از هزینه و درآمد خانوارهای کشور، منعکس‌کننده چگونگی میزان و نحوه توزیع هزینه‌ها و درآمدها و چگونگی استفاده خانوارها از امکانات و تسهیلات زندگی در سطح ملی و منطقه‌ای می‌باشد. این طرح از سال ۱۳۴۲ در مناطق روستایی ایران اجرا می‌شود. در طرح هزینه و درآمد، نحوه تصرف مسکن، تعداد اتاق، مصالح عمده ساختمانی و تسهیلات مسکن از سال ۱۳۵۱، سطح زیربنای محل سکونت از سال ۱۳۶۹ و نوع سوخت از سال ۱۳۷۴ مورد سؤال واقع شده است.

هدف کلی از اجرای این طرح، برآورد میانگین هزینه‌های سالانه خوراک، غیر خوراک و کل هزینه‌ها و نیز برآورد میانگین درآمد سالانه یک خانوار در سطح مناطق شهری و روستایی هر یک از استان‌ها و کل کشور است. کاربردهای اساسی و متنوع از نتایج این طرح آمارگیری در بررسی الگوی مصرفی خانوارهای شهری و روستایی، مطالعه روند مصرف کالاها و خدمات، ارزیابی آثار سیاست‌های اقتصادی در زمینه تأمین عدالت اجتماعی و بررسی توزیع درآمد و امکانات و تسهیلات خانوارها، مطالعه روابط متقابل ویژگی‌های اجتماعی-اقتصادی خانوارها، فراهم آوردن امکان بررسی خانوارهای زیر خط فقر و سرانجام نقش مهم آن در تأمین اطلاعات مورد نیاز حساب‌های ملی و منطقه‌ای، است.

طرح آمارگیری از خصوصیات اجتماعی-اقتصادی خانوار نیز به منظور تأمین ابزارهای مورد نیاز برای اندازه‌گیری اثرات متقابل بین متغیرهای اجتماعی و اقتصادی جمعیت و تغییرات در طی زمان تهیه و اجرا شده است. طرح ویژگی‌های اجتماعی و اقتصادی خانوار در سال ۸۲-۱۳۸۰ و برای یک دوره سه ساله اجرا گردید که نحوه تصرف محل سکونت و منبع اصلی آب آشامیدنی خانوار از آن قابل استخراج است.

خصوصیات مسکن خانوار پرسش شده در این دو طرح به منظور بررسی بهتر خانوارهاست و در نتیجه نتایج آن هدف غایی در این طرح‌ها نبوده و می‌توان گفت سری زمانی سرشماری بهترین منبع مطالعه در این خصوص است.

۳-۱- تعاریف و مفاهیم به کار رفته:

۱-۳-۱- عمده‌ترین سوخت مصرفی خانوار

منظور از عمده‌ترین سوخت مصرفی خانوار، سوختی است که نقش آن در مصرف توسط خانوار برای پخت‌وپز، ایجاد گرما یا تهیه آب گرم بیشتر از سایر انواع سوخت‌ها باشد. برای مثال اگر خانوار برای پخت‌وپز، ایجاد گرما یا تهیه آب گرم از چند سوخت استفاده می‌کند، در هر مورد، سوختی را که بیشتر از همه استفاده می‌کند، باید در نظر گرفته شود.

۲-۳-۱- عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی خانوار

منظور از عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی خانوار، منبعی است که خانوار برای هر یک از موارد آشامیدن، پخت‌وپز و سایر مصارف به طور عمده از آن تأمین می‌شود. چنانچه آب مصرفی خانوار برای آشامیدن، پخت‌وپز یا سایر مصارف، از منابع متعددی تأمین می‌شود، در هر مورد، فقط عمده‌ترین منبع تأمین آب مصرفی باید در نظر گرفته شود.

۱-۳-۳- نوع محل سکونت خانوار

منظور از محل سکونت، مکانی است که در زمان سرشماری یک یا چند خانوار در آن سکونت دارد و شماره‌ی آن مکان را در فرم فهرست برداری، در ستون ۴ یا ستون‌های ۴ و ۵ نوشته شده است. واحد مسکونی آپارتمانی: واحد مستقلی از یک آپارتمان است که شامل یک یا چند اتاق، آشپزخانه و سرویس بهداشتی می‌شود و به طور معمول، ورودی آن به راهرو یا راه‌پله مشترک باز می‌شود. واحد مسکونی غیر آپارتمانی: بنای یک یا دو طبقه‌ای است که برای سکونت یک خانوار ساخته شده است و ورودی آن غالباً در معبر عمومی قرار دارد و در بیشتر موارد دارای حیاط است. چادر: معمولاً از پارچه پشمی، نخی یا مویی، نایلون، برزنت و امثال آن ساخته شده است که به کمک تیرک‌های چوبی یا فلزی و طناب برپا می‌شود. کپر: از حصیر و گاهی همراه با گل یا خشت ساخته می‌شود. آلونک، زاغه یا موارد مشابه: برای خانوارهایی که در شهرها یا اطراف شهرها در خانه‌هایی که از سرهم‌بندی مصالحی نظیر حلبی، نایلون، برزنت و ... ساخته شده است.

۱-۳-۴- نحوه تصرف محل سکونت خانوار

نحوه‌ی تصرف محل سکونت خانوار با توجه به توضیحات ذیل تعیین می‌شود و چنانچه نحوه تصرف با یکی از موارد زیر مطابقت داشت، بر حسب مورد انتخاب می‌گردد.

ملکی زمین و بنا (عرصه و اعیان): برای خانوارهایی که مالک زمین و بنای (عرصه و اعیان) واحد مسکونی خود هستند.

ملکی بنا (اعیان): برای خانوارهایی که فقط مالک بنای محل سکونت خود بوده ولی صاحب زمین آن نیستند مانند محل سکونتی که زمین آن وقفی است.

استیجاری: برای خانوارهایی که محل سکونت خود را اجاره کرده‌اند و اجاره‌بها پرداخت می‌کنند. اجاره‌بها ممکن است به صورت نقدی یا غیر نقدی باشد. همچنین ممکن است تصرف واحد مسکونی به صورت رهن کامل یا به صورت اجاره همراه با پرداخت ودیعه صورت گرفته باشد.

در برابر خدمت: برای خانوارهایی که محل سکونت خود را در مقابل کار یک یا چند نفر از اعضای خانوار تصرف کرده‌اند، حتی اگر مبلغی هم به طور ماهانه می‌پردازند، جزء این مورد محسوب می‌شوند.

رایگان: برای خانوارهایی که محل سکونت خود را به طور رایگان در اختیار دارند و در برابر استفاده از آن هیچ گونه پرداختی (نقدی یا غیر نقدی) ندارند، مانند خانوارهایی که محل سکونت خود را از طرف بنیادهای خیریه، نهادها یا خانوارهای دیگر و بدون پرداخت وجهی در اختیار قرار گرفته‌اند.

۱-۳-۵- اتاق

فضای محصور و مسقفی است که حداقل چهار مترمربع مساحت و دو متر ارتفاع داشته باشد. هال، آشپزخانه غیر این، انباری و غیره مشروط به این که حداقل چهار مترمربع مساحت و دو متر ارتفاع داشته باشد، اتاق محسوب می‌شود. فضاهایی مانند گاراژ، حمام، توالت، آب‌انبار، طویله و گاه‌دانی، اتاق به شمار نمی‌آیند.

۱-۳-۵-۱- اتاق پذیرایی

فضای عمومی واحد مسکونی است که به هنگام حضور مهمان و یا تجمع اعضای خانوار مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱-۳-۵-۲- هال

فضای نیمه عمومی واحد مسکونی است که با ورودی، فضاهای عمومی و خصوصی واحد مسکونی به صورت مستقیم و یا غیر مستقیم در ارتباط بوده و برای فعالیت‌های جمعی خانوار، استراحت و تماشای تلویزیون مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۱-۳-۵-۳- آشپزخانه

فضایی است مجزا که خاص پخت‌وپز مورد استفاده قرار می‌گیرد و اغلب دارای ظرف‌شویی است.

۱-۳-۵-۴- آشپزخانه اپن

آشپزخانه‌ای است که از یک یا چند طرف دیوار نداشته باشد.

۱-۳-۶- واحد مسکونی

واحد مسکونی، عبارت از تمام یا قسمتی از یک ساختمان است که حداقل شامل یک اتاق و سرویس (حداقل یک توالت) مستقل بوده و دارای ورودی مستقیم یا غیر مستقیم از معبر عمومی باشد. شکل متعارف آن، واحد مسکونی آپارتمانی و غیر آپارتمانی است که برای سکونت یک خانوار ساخته می‌شود.

۱-۳-۶-۱- واحد مسکونی آپارتمانی

عبارت است از واحد مستقلی از یک ساختمان آپارتمانی که شامل یک یا چند اتاق، آشپزخانه و سرویس بوده و معمولاً ورودی آن به راهرو یا راهپله مشترک باز می‌شود.

۱-۳-۶-۲- واحد مسکونی اجاره

واحد مسکونی است که مالکیت آن متعلق به خانوار ساکن در آن نبوده و به شکل اجاره‌ای از آن استفاده می‌شود.

۱-۳-۶-۳- واحد مسکونی غیر آپارتمانی

به طور مرسوم بنای یک یا دو طبقه‌ای است که برای سکونت یک خانوار ساخته شده است. ورودی واحد مسکونی غیر آپارتمانی غالباً در معبر عمومی قرار داشته و به طور معمول دارای حیاط است.

۱-۳-۶-۴- واحد مسکونی ملکی

واحد مسکونی است که مالکیت (عرضه و اعیان) آن متعلق به خانوار ساکن در آن باشد.

۱-۳-۷- تسهیلات محل سکونت

قسمت‌هایی از واحد مسکونی یا امکانات اضافه شده به آن است که موجب آسایش و رفاه بیشتر خانوار می‌شود، این تسهیلات بر دو نوع است:

تسهیلاتی که قسمتی از ساختمان است مانند آشپزخانه، حمام، پارکینگ، انباری و ...
تسهیلاتی که مجزا از ساختمان بوده و به آن اضافه می‌شود مانند آب لوله‌کشی، برق، تلفن، گاز لوله‌کشی، تهویه مطبوع و کولر.

۱-۳-۷-۱- آب بهداشتی

آب بهداشتی عبارت است از آب مصرفی که:

- ۱- به صورت تصفیه شده و کلرینه از طریق لوله‌کشی یا مستقیماً برداشت شود. ۲- از منابع بهسازی شده از طریق لوله‌کشی یا مستقیماً برداشت شود. ۳- از منابع غیر بهسازی شده پس از جوشاندن و کلرینه کردن استفاده شود.

۱-۳-۷-۲- تلفن ثابت

تلفنی است که در مکان مشخصی امکان برقراری ارتباط در داخل و خارج از کشور را برای مشترک میسر می‌سازد.

۱-۳-۷-۳- تلفن ثابت مشغول به کار

تلفنی است که به مشترک واگذار شده باشد و امکان برقراری ارتباطات مخابراتی را دارا است.

۱-۳-۷-۴- گاز شهری

گاز شهری، گاز تأمین شده از شبکه عمومی لوله‌کشی گاز است.

۱-۳-۸- سطح زیربنای واحد مسکونی

به مجموع سطوح ساخته شده مسقف در بنای واحد مسکونی از قبیل اتاق، آشپزخانه، حمام، توالت، انباری، صندوق‌خانه، پستو غیره گفته می‌شود.

۱-۳-۹- نوع اسکلت بنای واحد مسکونی

منظور از اسکلت بنای واحد مسکونی، مجموعه‌ی متصل نگهدارنده‌ی (پایه‌ها یا ستون‌ها و تیرها و ...) بنای واحد مسکونی است.

۱-۳-۹-۱- اسکلت فلزی: اسکلت بنا با تیرآهن برپا شده است، در این شیوه‌ی ساخت، تیرآهن‌های به کار رفته به یکدیگر متصل شده و اسکلتی یکپارچه را تشکیل داده است که بار بنا را تحمل می‌کند.

برخی ویژگی‌های ظاهری ساختمان‌های دارای اسکلت فلزی به شرح زیر است:

در ساختمان‌های ۴ طبقه و کم‌تر، چنانچه ستون‌ها در طبقات پایین‌تر قابل مشاهده باشند، طول و عرض آن‌ها معمولاً کم‌تر از ۴۰ سانتی متر است.

در مواردی که برای تقویت ساختمان در برابر زلزله، در دیوارهای جانبی از تیرآهن‌هایی به شکل ۷ یا X استفاده شده است، معمولاً اثر آن در دیوارها قابل مشاهده است.

۱-۳-۹-۲- بتن‌آرمه: اسکلت بنا از بتن‌آرمه (بتن همراه با آرماتور و میلگرد) ساخته شده است و این اسکلت بار بنا را تحمل می‌کند،

مهم‌ترین ویژگی‌های ساختمان‌های با اسکلت بتونی به شرح ذیل است:

چنانچه ستون‌ها قابل مشاهده باشند، طول و عرض آن‌ها در طبقات پایین، معمولاً ۴۰ سانتی متر و بیش‌تر است.

در ساختمان‌های بیش از ۳ طبقه، در پیلوت یا طبقات پایین، تیرهای اصلی به شکل یک برآمدگی در پایین‌تر از سطح سقف قابل مشاهده است.

۱-۳-۹-۳- سایر: اسکلت بنای واحد مسکونی با دو مورد فوق مطابقت ندارد، مانند بناهایی که فقط در سقف آنها آهن یا تیرچه بلوک به کار رفته و دارای دیوارهای باربر هستند. در این گونه بناها: بیرون آمدگی‌هایی که در قسمت ستون‌ها در بناهای دارای اسکلت فلزی یا بتونی مشاهده می‌شود، وجود ندارد.

دیوارها معمولاً در مقایسه با بناهای دارای اسکلت، فلزی یا بتونی پهن‌تر است.

۱-۳-۱۰- مصالح عمده به کار رفته در بنای واحد مسکونی

برای کد ۳ سؤال ۵۶- مصالح عمده ای را که در ساختن دیوار و سقف بنای واحد مسکونی به کار رفته است یکی از موارد زیر است:

۱-۳-۱۰-۱- آجر و آهن یا سنگ و آهن، در بناهایی که با آجر و آهن یا سنگ و آهن ساخته شده است، سقف از تیرآهن و آجر یا تیرچه بلوک و دیوارها از آجر یا سنگ است و دیوارها (به جای ستون‌های آهنی در بناهای دارای اسکلت فلزی) بار ساختمان را تحمل می‌کند. به همین علت به این بناها، بناهای آجر و آهنی (طاق ضربی) یا سنگ و آهنی با دیوار باربر نیز گفته می‌شود.

دیوار این ساختمان‌ها معمولاً ضخیم‌تر از دیوار ساختمان‌های اسکلت فلزی است.

۱-۳-۱۰-۲- آجر و چوب یا سنگ و چوب، در بناهایی که با آجر و چوب یا سنگ و چوب ساخته شده است، سقف از تیر چوبی و تخته و آجر و دیوارهای باربر از آجر یا سنگ است که در نتیجه از محل اتصال تیرها با دیوارها، سنگینی سقف به دیوارها منتقل می‌شود و دیوارها بار بنا را تحمل می‌کنند.

۱-۳-۱۰-۳- بلوک سیمانی (با هر نوع سقف)، در این نوع بناها، در دیوارها از بلوک سیمانی استفاده شده است. در سقف این نوع بناها از آهن، تیرچه و بلوک یا از چوب استفاده می‌شود.

۱-۳-۱۰-۴- تمام آجر یا سنگ و آجر، در دیوار و سقف این بناها به طور عمده از آجر، یا سنگ و آجر به صورت توأم استفاده می‌شود. شیوهی ساخت سقف به صورتی است که عدم استفاده از تیرآهن یا چوب را امکان پذیر می‌سازد مانند سقف گنبدی.

۱-۳-۱۰-۵- تمام چوب، در این نوع بناها که بیشتر در مناطق با آب و هوای مرطوب رایج است، به طور عمده چوب در اشکال مختلف، مصالح عمده‌ی به کار رفته در ساخت بنا را تشکیل می‌دهد.

۱-۳-۱۰-۶- خشت و چوب، مهم‌ترین مصالح ساختمانی به کار رفته در بناهایی که با خشت و چوب ساخته شده‌اند، خشت است. در این بناها، در سقف از خشت و چوب و در دیوارها از خشت یا خشت و چوب به صورت توأم استفاده می‌شود.

۱-۳-۱۰-۷- خشت و گل، بناهای خشت و گلی، به طور عمده با خشت ساخته شده‌اند و گل به عنوان ملات و نگاه‌دارنده‌ی خشت‌ها بر روی هم در آن به کار رفته است.

۱-۳-۱۰-۸- سایر، اگر مصالح عمده‌ی به کار رفته در واحد مسکونی با هیچ یک از انواع مصالح ۷ گانه‌ی مندرج در این سؤال مطابقت ندارد، سایر است.

۱-۳-۱۱- سال اتمام بنای واحد مسکونی

بنای واحد مسکونی در چه سالی به اتمام رسیده است.

۱-۳-۱۲- محل دفع پساب (فاضلاب) واحد مسکونی

پساب مربوط به آب مصرفی در واحد مسکونی است. با توجه به توضیحات زیر، محل دفع بخش عمده‌ی پساب واحد مسکونی را به تفکیک برای پساب توالت، آشپزخانه و سایر پساب‌ها (حمام و...) است.

۱-۳-۱۲-۱- شبکه عمومی فاضلاب، در سال‌های اخیر وزارت نیرو (شرکت‌های آب و فاضلاب) در تعدادی از شهرها و برخی از روستاهای بزرگ، اقدام به احداث شبکه‌ی عمومی فاضلاب و فروش انشعاب نموده است که در این نقاط، پساب تمام یا بخشی از واحدهای مسکونی به شبکه‌ی عمومی جریان می‌یابد و از آن طریق دفع می‌شود. برای آن دسته از واحدهای مسکونی که پساب آن‌ها متصل به شبکه‌ی عمومی فاضلاب شهر یا آبادی مورد سرشماری است و از آن طریق دفع می‌شود، شبکه عمومی فاضلاب اطلاق می‌شود.

۱-۳-۱۲-۲- شبکه اختصاصی، برای آن گروه از واحدهای مسکونی که پساب آن‌ها متصل به شبکه‌ی اختصاصی یعنی شبکه‌ی مربوط به شهرک، مجتمع و نظایر آن است و به این طریق دفع می‌شود شبکه اختصاصی اطلاق می‌شود. این نوع شبکه‌ها که ممکن است دارای تصفیه‌خانه نیز باشند، توسط سازندگان شهرک، مجتمع و ... ایجاد شده و به طور معمول زیر نظر شرکت‌های آب و فاضلاب نمی‌باشد.

۱-۳-۱۲-۳- چاه جذبی، تمام یا بخشی از پساب اغلب واحدهای مسکونی به ویژه در نقاط شهری کشور، از طریق ورود به چاه یا چاه‌هایی که معمولاً در هنگام احداث ساختمان حفر می‌شود و تحت عنوان چاه جذبی معروف است، دفع می‌شود.

۱-۳-۱۲-۴- مخزن ویژه فاضلاب (سپتیک تانک)، در تعدادی از واحدهای مسکونی نقاط شهری که به طور معمول در مجموعه‌های بلند مرتبه و برج‌ها قرار دارند، پساب از طریق ورود به مخزن ویژه‌ای که در ساختمان به همین منظور تعبیه شده و به سپتیک تانک معروف است، دفع می‌شود. این نوع مخازن به صورت زهکش دار یا بدون زهکش در ساختمان پیش بینی می‌شوند و قابل تخلیه هستند.

۱-۳-۱۲-۵- محیط اطراف، در برخی از واحدهای مسکونی، پساب از واحد مسکونی خارج شده و با ورود به محیط اطراف، در سطح کوچه، خیابان، مسیل، نموداربندی و نهرهای خیابان، رودخانه، اراضی و مزارع اطراف جاری و به این ترتیب دفع می‌شود.

۱-۴- نگاهی کلی به سایر کشورها

امکان مقایسه تمامی تسهیلات و لوازم مورد استفاده خانوار در ایران با سایر کشورهای جهان بسیار مشکل و شاید تقریباً غیر ممکن است. اطلاعاتی که به صورت جامع در مورد کشورهای مختلف می‌توان یافت از طریق سایت سازمان ملل امکان‌پذیر است که در آنجا نیز از بین شاخص‌های مورد مطالعه فقط دو شاخص برای

سایر کشورها وجود داشت. نمودار زیر درصد دسترسی به آب آشامیدنی سالم و فاضلاب را به ترتیب برای سال‌های ۲۰۰۶ (۱۳۸۵) و ۲۰۰۸ (۱۳۸۷) نشان می‌دهد که آخرین اطلاعات موجود در این زمینه است.

جدول ۱-۱- درصد دسترسی خانوارها به آب آشامیدنی سالم و فاضلاب به تفکیک کشورها

شرح	درصد دسترسی به آب آشامیدنی	درصد دسترسی به فاضلاب	شرح	درصد دسترسی به آب آشامیدنی	درصد دسترسی به فاضلاب
سال	۲۰۰۶	۲۰۰۸	سال	۲۰۰۶	۲۰۰۸
ایران- مناطق شهری*	۱۰۰	۲۲	آذربایجان	۷۸	۴۵
ایران- مناطق روستایی**	۹۰	۲	بحرین	-	-
افغانستان	۲۲	۳۷	بنگلادش	۸۰	۵۳
چین	۸۸	۵۵	برزیل	۹۱	۸۰
مصر	۹۸	۹۴	جامایکا	۹۳	۸۳
هند	۸۹	۳۱	پاکستان	۹۰	۴۵
اندونزی	۸۰	۵۲	فیلیپین	۹۳	۷۶
عراق	۷۷	۷۳	قطر	۱۰۰	۱۰۰
قزاقستان	۹۶	۹۷	روسیه	۹۷	۸۷
جمهوری دموکراتیک خلق کره	۱۰۰	۵۹	عربستان سعودی	۹۰	na
کویت	na	۱۰۰	سوریه	۸۹	۹۶
قرقیزستان	۸۹	۹۳	تاجیکستان	۶۷	۹۴
مالزی	۹۹	۹۶	تایلند	۹۸	۹۶
مکزیک	۹۵	۸۵	ترکیه	۹۷	۹۰
آرژانتین	۹۶	۹۰	ترکمنستان	na	۹۸
ارمنستان	۹۸	۹۰	امارات متحده عربی	۱۰۰	۹۷

*: طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای شهری سال ۱۳۸۵ و ۱۳۸۷

** : طرح آمارگیری هزینه و درآمد خانوارهای روستایی سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۸۷

فصل دوم

بررسی تسهیلات و امکانات خانوار در سال ۱۳۹۰ و مقایسه آن با سال ۱۳۸۵

۱-۲- مقدمه

به منظور بررسی بهتر امکانات و تسهیلات اطلاعات خانوار برحسب صفات مورد نظر در مناطق شهری، روستایی و کل کشور و در سطح استان‌ها (برای تعدادی از صفات) استخراج شد. این جداول برحسب داده‌های سرشماری سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ استخراج شد. در نهایت در ۶ بند ذیل بررسی‌ها انجام شد که در این فصل به آن‌ها پرداخته خواهد شد.

- ۱- وسایل و امکانات و تسهیلات مورد استفاده خانوار (اتومبیل شخصی، گاز لوله‌کشی و ...)
- ۲- عمده‌ترین منبع سوخت و آب مصرفی خانوار
- ۳- نحوه تصرف واحد مسکونی
- ۴- تعداد اتاق در اختیار خانوار
- ۵- زیربنا و سال اتمام بنای محل سکونت
- ۶- بررسی میزان و چگونگی توزیع امکانات رفاهی خانوارها در مناطق شهری و روستایی

۲-۲- وسایل و امکانات و تسهیلات مورد استفاده خانوار

از بین وسایل و امکاناتی توسط خانوارها مورد استفاده قرار می‌گیرد فقط تعدادی از آن‌ها در سرشماری سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ مورد پرسش قرار گرفته‌اند که عبارت است از: اینترنت، رایانه، خودرو و موتورسیکلت.

نتایج طرح در کل کشور نشان می‌دهد که:

در سال ۱۳۸۵، ۱۲/۱ درصد خانوارها از اینترنت، ۲۲/۹ درصد از رایانه، ۳۳/۱ درصد از خودرو و ۲۴/۷ درصد از موتورسیکلت استفاده می‌کرده‌اند.

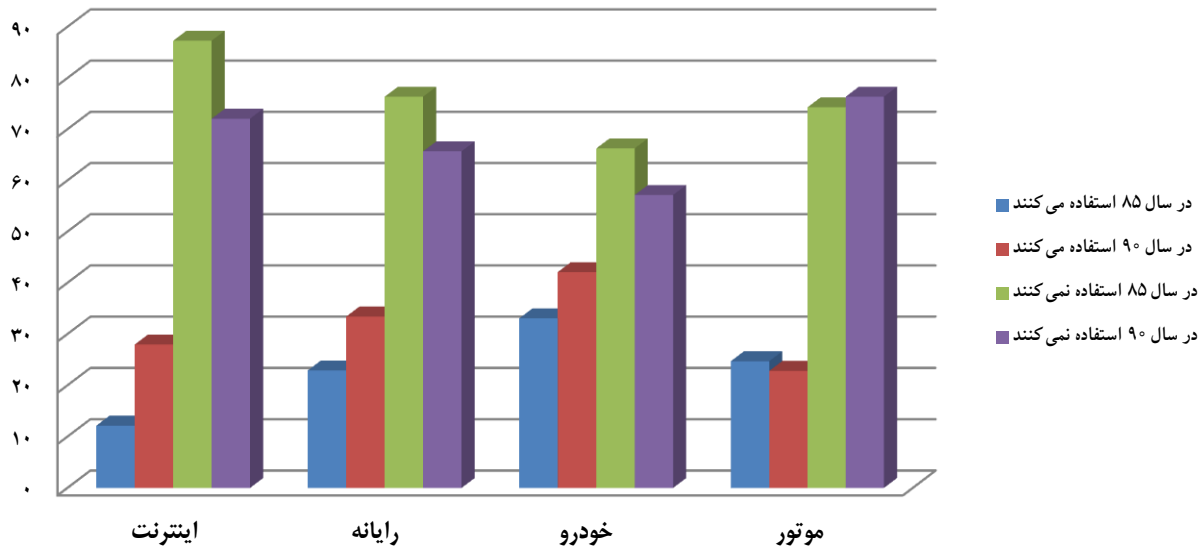
در این سال در مناطق شهری سهم استفاده از اینترنت، رایانه و خودرو نسبت به مناطق روستایی در سطح بالاتری قرار دارد در حالی که استفاده از موتورسیکلت در مناطق شهری در مقایسه با مناطق روستایی در سطح پایین‌تری قرار دارد.

در سال ۱۳۹۰، ۲۸ درصد خانوارها از اینترنت، ۳۳/۴ درصد از رایانه، ۴۲/۱ درصد از خودرو و ۲۲/۸ درصد از موتورسیکلت استفاده کرده‌اند.

در سال ۱۳۹۰، درصد خانوارهایی که از اینترنت، خودرو یا رایانه استفاده کرده‌اند نسبت به سال ۱۳۸۵ افزایش و درصد خانوارهایی که از موتورسیکلت استفاده کرده‌اند کاهش یافته است.

جدول ۱-۲- وسایل و امکانات مورد استفاده خانوار در کل کشور: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ (درصد)

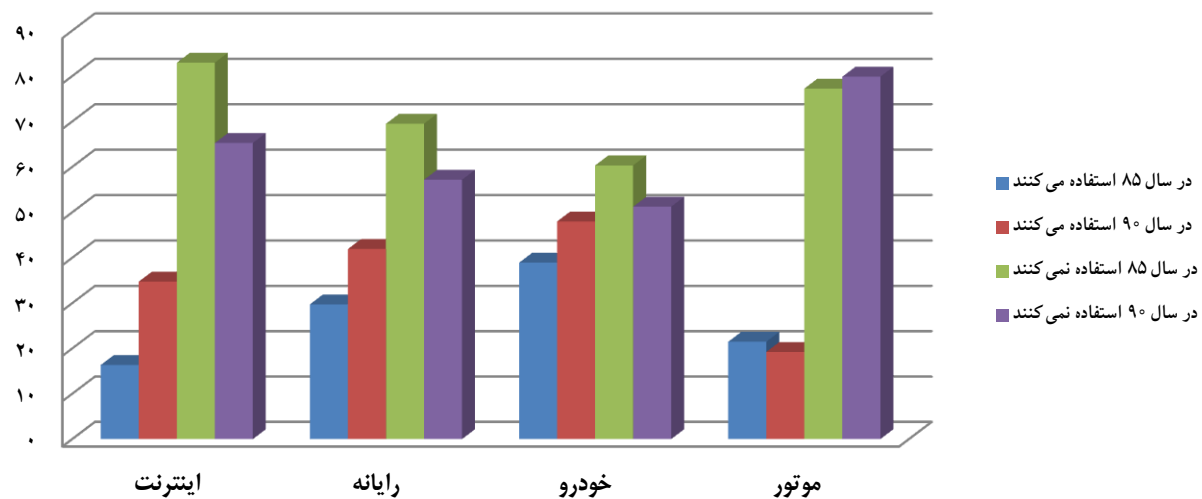
شرح	اینترنت		رایانه		خودرو		موتورسیکلت	
	استفاده می‌کند	استفاده نمی‌کند	ندارد	اظهار نشده	ندارد	اظهار نشده	ندارد	اظهار نشده
۱۳۸۵	۱۲/۱۳	۸۷/۲۸	۷۶/۳۵	۰/۷۵	۶۶/۲۴	۰/۶۹	۲۴/۷۰	۷۴/۲۸
۱۳۹۰	۲۷/۹۵	۷۲/۰۵	۶۵/۶۸	۰/۹۰	۴۲/۰۹	۵۷/۱۵	۲۲/۸۱	۷۶/۳۶

نمودار ۱-۲ - درصد خانوار در کل کشور برحسب وسایل و امکانات: سال ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰

جدول ۲-۲ - وسایل و امکانات مورد استفاده خانوار در مناطق شهری: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ (درصد)

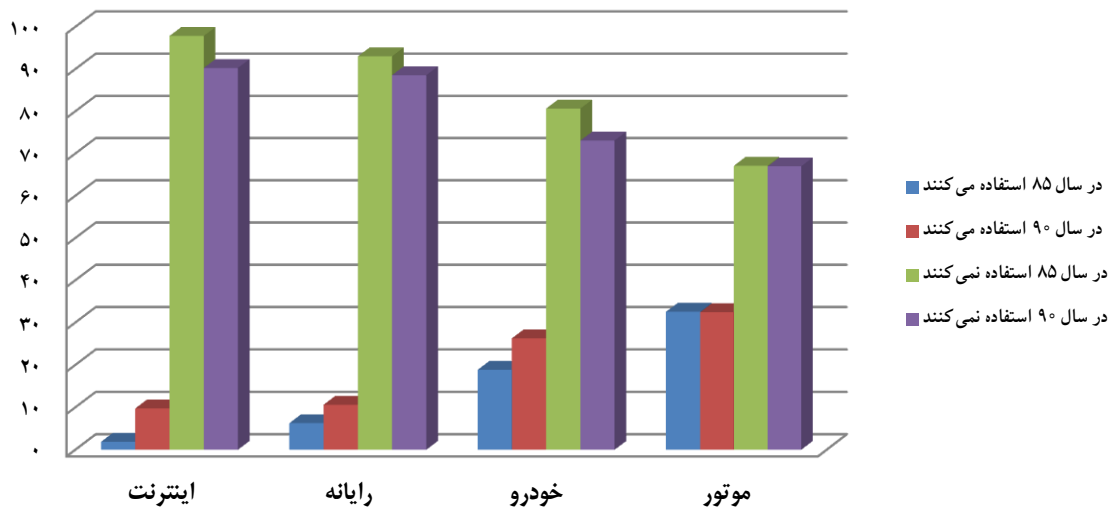
شرح	اینترنت		رایانه		خودرو		موتورسیکلت	
	استفاده می کند	استفاده نشده	دارد	ندارد	دارد	ندارد	دارد	ندارد
۱۳۸۵	۸۲٫۹۴	۰٫۷۱	۲۹٫۷۳	۶۹٫۵۰	۳۸٫۹۰	۰٫۷۶	۷۷٫۲۴	۱٫۲۹
۱۳۹۰	۳۴٫۷۴	-	۴۱٫۹۲	۵۷٫۱۶	۴۷٫۹۸	۰٫۹۲	۷۹٫۸۵	۰٫۹۲

نمودار ۲-۲ - درصد خانوارها در مناطق شهری برحسب وسایل و امکانات: سال ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰

جدول ۲-۳- وسایل و امکانات مورد استفاده خانوار در مناطق روستایی: ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ (درصد)

شرح	اینترنت		رایانه		خودرو		موتورسیکلت	
	استفاده می‌کند	استفاده نمی‌کند	دارد	نظاره‌نشده	دارد	نظاره‌نشده	دارد	نظاره‌نشده
۱۳۸۵	۱/۸۷	۹۷/۸۴	۶/۲۶	۹۳/۰۱	۰/۷۳	۱۸/۸۵	۳۲/۵۳	۶۷/۰۹
۱۳۹۰	۹/۷۴	۹۰/۲۶	-	۱۰/۶۱	۰/۸۴	۲۶/۲۸	۳۲/۴۳	۶۶/۹۷

نمودار ۲-۳- درصد خانوارها در مناطق روستایی برحسب وسایل و امکانات: سال ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰

نتایج این مطالعه در سطح استان‌ها در سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۹۰ به ترتیب زیر است:

۱- درصد خانوارهای استفاده‌کننده از اینترنت؛

در سال ۱۳۸۵ در بین استان‌ها، استان تهران رکورددار بیشترین درصد (۶۴،۲۲ درصد) و استان سیستان و بلوچستان دارای کمترین درصد خانوارهای استفاده‌کننده از اینترنت (۳،۲۹ درصد) بوده است، در مناطق شهری نیز، استان تهران بیشترین درصد (۲۴،۰۹) و استان سیستان و بلوچستان کمترین درصد (۶/۴۵) را دارا بوده است، همچنین در مناطق روستایی، استان البرز با بیشترین درصد، ۵/۰۴ درصد و استان سیستان و بلوچستان با کمترین درصد، ۰/۳۶ درصد توزیع دسترسی خانوارها به اینترنت را در سطوح استانی نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۰، استان تهران بیشترین درصد استفاده‌کننده از اینترنت (۳۸/۶۸ درصد) و استان سیستان و بلوچستان کمترین درصد استفاده‌کنندگان از اینترنت (۱۰/۸۴ درصد) را در بین استان‌ها دارا بوده است. در مناطق شهری نیز، استان تهران بیشترین درصد (۴۰/۲۳) و استان سیستان و بلوچستان کمترین درصد (۱۸/۳۸) را در بین استان‌ها دارا هستند. همچنین در مناطق روستایی، بوشهر رکورد دار بیشترین درصد (۲۰/۵۱) و استان سیستان و بلوچستان دارای کمترین درصد (۳/۵۱) در بین استان‌ها است.

۲- درصد خانوارهای استفاده‌کننده از رایانه؛

در سال ۱۳۸۵ در بین استان‌های کشور، استان تهران بیشترین درصد (۳۹/۳۳) و استان سیستان و بلوچستان کمترین درصد (۹/۹۳) استفاده‌کننده از رایانه را دارا بوده‌اند. در مناطق شهری نیز استان تهران بیشترین درصد (۴۱/۳۸) و استان سیستان و بلوچستان کمترین درصد (۱۵/۴۵) را در بین استفاده‌کنندگان از رایانه را داشته‌اند. همچنین در مناطق روستایی، البرز بیشترین درصد (۱۳/۴۸) و استان خراسان شمالی کمترین درصد (۲/۶۷) را در بین استان‌ها دارا بوده است.

در سال ۱۳۹۰ در بین استان‌ها در سطح کل کشور، استان تهران بیشترین درصد (۴۸/۳۰) و استان سیستان و بلوچستان کمترین درصد (۱۰/۵۴) در مناطق شهری نیز استان تهران بیشترین درصد (۵۰/۰۵) و استان سیستان و بلوچستان کمترین درصد (۱۹/۹۶) و نهایتاً در مناطق روستایی، استان البرز بیشترین درصد (۲۵/۶۳) و استان سیستان و بلوچستان کمترین درصد (۱/۳۵) استفاده‌کنندگان از رایانه را دارا بوده است.

۳- درصد خانوارهای استفاده‌کننده از خودرو؛

در سال ۱۳۸۵ در بین استان‌ها در سطح کل کشور، استان یزد بیشترین درصد (۴۳/۷۲) و استان خراسان شمالی کمترین درصد (۱۷/۹۶) استفاده‌کنندگان از خودرو را داشته‌اند. در مناطق شهری، استان کرمان بیشترین درصد (۴۸/۰۵) و استان لرستان کمترین درصد (۲۶/۶۱) استفاده‌کنندگان از خودرو را در بین استان‌ها دارا هستند. همچنین در مناطق روستایی، یزد بیشترین درصد (۳۱/۰۶) و استان خراسان شمالی کمترین درصد (۷/۶۴) استفاده‌کنندگان از خودرو را در بین استان‌ها دارند.

در سال ۱۳۹۰ در بین استان‌ها، استان یزد بیشترین درصد (۵۷/۸۲) و استان سیستان و بلوچستان کمترین درصد (۲۵/۲۷) استفاده‌کنندگان از خودرو را دارند. در مناطق شهری، استان یزد بیشترین درصد (۶۰/۲۸) و استان لرستان کمترین درصد (۳۵/۷۶) استفاده‌کننده از خودرو را در بین استان‌ها دارا هستند. همچنین در مناطق روستایی، یزد بیشترین درصد (۴۵/۹۱) و استان سیستان و بلوچستان کمترین درصد (۱۳/۳۱) استفاده‌کنندگان از خودرو را در بین استان‌ها دارا می‌باشند.

۴- درصد خانوارهای استفاده‌کننده از موتورسیکلت؛

در سال ۱۳۸۵ در بین استان‌ها، استان یزد بیشترین درصد (۶۲/۸۳) و استان البرز کمترین درصد (۹/۳۹) در مناطق شهری، استان یزد بیشترین درصد (۶۲/۲۷) و استان کرمانشاه کمترین درصد (۷/۱۳) و نهایتاً در مناطق روستایی، یزد بیشترین درصد (۶۵/۰۷) و استان لرستان کمترین درصد (۱۲/۷۸) استفاده‌کنندگان از موتورسیکلت را در بین استان‌ها داشته‌اند.

در سال ۱۳۹۰ در بین استان‌ها، استان یزد بیشترین درصد (۵۸/۴۶) و استان البرز کمترین درصد (۶/۳۵) استفاده‌کنندگان از موتورسیکلت را دارا هستند. در مناطق شهری، استان یزد بیشترین درصد (۵۷/۸۵) و استان اردبیل